

ПРАВОМОЩИЕТО НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ПО ЧЛ. 107 ОТ КОНСТИТУЦИЯТА

Гл. ас. д-р Галина Чернева

Юридически факултет

Софийски университет „Св. Климент Охридски“

Резюме: Статията е посветена на конституционно гарантираното контролно правомощие на Министерския съвет да отменя незаконосъобразни или неправилни актове на министрите. Специфичните организационно – функционални връзки между Министерския съвет като висш и колегиален орган на изпълнителната власт и министрите като негови съставни органи със специална компетентност намират отражение в правната характеристика на това правомощие. То се отличава със своето предназначение, предметен обхват и неформален процесуален характер, които са разглеждани в изложението.

Ключови думи: Министерски съвет, министри, правомощия, контрол, органи на изпълнителната власт.

THE CONSTITUTIONAL AUTHORITY OF THE COUNCIL OF MINISTERS UNDER ARTICLE 107 OF THE CONSTITUTION

Assis. Prof. Galina Cherneva, PhD

Faculty of Law

Sofia University “St. Kliment Ohridski”

Abstract: The article is devoted to the constitutionally guaranteed supervisory authority of the Council of Ministers to annul unlawful or improper acts issued by individual ministers. The specific organizational and functional relations between the Council of Ministers, as the supreme and collegial body of the executive branch, and the ministers, as its constituent bodies vested with special competence, are reflected in the legal characterization of this authority. It is distinguished by its purpose, substantive scope, and informal procedural nature, which are analyzed in the present study.

Key words: Council of Ministers, ministers, authority, control, executive bodies.

В разпоредбата на чл. 107 от Конституцията на Република България (КРБ)¹ изрично е установено контролното правомощие на Министерския съвет (МС) да отменя незаконосъобразни или неправилни актове на министрите. В неговата характеристика като проява на административен контрол се откроява предназначението му на правно средство, предоставено на висшия орган на изпълнителната власт за бързо и ефективно осигуряване на законност и правилност в дейността на министрите по осъществяване на държавното уп-

¹ Конституцията на Република България, Обн. ДВ. бр. 56 от 13 юли 1991 г., с посл. изм. ДВ. бр. 66 от 6 август 2024 г.

равление. Упражняването на това властническо правомощие на Министерския съвет не е уредено като процесуален способ за реализиране на правото на защита на засегнати лица от неправомерни актове на министрите и като производство за разрешаване на правен спор. Правната същност на правомощието по чл. 107 КРБ произтича от особеностите на организационно – функционалните връзки и отношения между МС като колегиален и висш орган на изпълнителната власт с обща компетентност и министрите като членове на неговия състав и същевременно като отделни еднолични органи, провеждащи правителствената политика в определен ресор на държавното управление. Това правомощие на Министерския съвет е възпроизведено в нормата на чл. 20, ал. 6 от Закона за администрацията (ЗАдм)², където също не са посочени условия, предполагащи неговото упражняване и не са определени процесуални правила за развитие на формално административно производство. Съществената значимост и специфични белези на конституционно гарантираното контролно правомощие на Министерския съвет заслужават и предизвикаха научен интерес за анализ на неговата правна същност с оглед разкриване на неговия потенциал за установяване на законност и правилност в работата на министрите при осъществяване на държавното управление³.

Преди всичко следва да отбележим някои основни положения от конституционноправният статут на Министерския съвет и на министрите, които обосновават осъществяване на разглежданото правомощие по линия на йерархичния административен контрол и същевременно по линия на вътрешно-устройствените отношения между тях. Взаимоотношенията на подчинение и зависимост могат да имат различно съдържание с оглед нормативно установената правосубектност на органите.

В Глава пета (чл. 105 – 116) КРБ се съдържа основната уредба на правното положение на Министерския съвет. От нея се извежда неговата характеристика като висш държавен орган на изпълнителната власт. Министерският съвет е „политическият връх“ на изпълнителната власт, изградена при съблюдаване на няколко основни начала, приложими по отношение на всички нейни части, независимо от формата на структурното им обособяване: непрекъснатост, йерархичност, единство, назначаемост, колегиалност и ресорност⁴.

Важна особеност в правната характеристика на Министерския съвет са неговата структура и състав. В тях се проявяват принципите на ресорност и колегиалност⁵. Съобразно чл. 108, ал. 1 КРБ Министерският съвет е колегиален орган – състои се от министър-председател, заместник министър-председатели и министри.

Конституцията възлага на министър-председателя да ръководи и координира общата политика на правителството, която намира израз в дейността, осъществявана от неговите

² Закон за администрацията, Обн. ДВ. бр. 130 от 1998 г., с последно доп. ДВ, бр. 81 от 3 октомври 2025 г.

³ Значението на разглежданото контролно правомощие на Министерския съвет спрямо министрите е оценено от Седмото Велико Народно събрание в хода на законодателния процес по приемане на Конституцията. Видно от проекта на Конституция на Република България при първото гласуване текстът, предвиждащ това контролно правомощие, е организиран в разпоредбата на чл. 122, ал. 2, т. 9, в проекта за второ гласуване той е изведен в чл. 117, ал. 2, а при третото гласуване разпоредбата вече е самостоятелна правна норма в чл. 107

⁴ РКС № 9 от 28 юли 2016 г. по к.д. № 8 от 2016 г.

⁵ Вж. повече: Друмева, Е., Конституционно право, четв. доп. и прер. изд. С., Сиела, 2013 г., с. 459 (Drumeva, E., *Konstitutsionno pravo, chetv. dop. i prer. izd. S., Siela, 2013 g., s. 459*).

членове, а именно от министрите⁶. Освен това, в разпоредбата на чл. 108, ал. 2 КРБ изрично е посочено, че министър-председателят носи отговорност за провежданата обща политика, което обосновава съществуването на пряка връзка на ръководство и контрол.

Министрите се определят като „една от най-сложните фигури в публичното право“⁷. Министърът осъществява дейност в две взаимно обуславящи се качества. Той е член на състава на колегиален орган, който като висш орган на изпълнителната власт определя държавната политика. Едновременно с това министърът има правния статут на едноличен орган на изпълнителната власт със специална компетентност и ръководи отделно министерство (чл. 108, ал. 3 КРБ, чл. 25, ал. 1 ЗАдм). Министър-председателят, заместник министър-председателите и министрите, „в българския парламентарен модел функционират и като еднолични органи на изпълнителната власт на централно ниво“⁸. Като едноличен орган, министърът има самостоятелни управленски функции – той ръководи, координира и контролира осъществяването на държавната политика в определен ресор от държавното управление (чл. 25, ал. 2 ЗАдм), с което следва да спомага за реализиране функциите на Министерския съвет⁹. Организационно-функционалните отношения между МС и министрите установяват пряка йерархична зависимост, която обосновава контролна проява от висшестоящия колегиален орган спрямо неговите членове с непосредствен ефект и висока степен на въздействие.

Контролни функции на Министерския съвет са заложи и очертани също и в конституционноопределените му ръководни функции. Предвидено е, че той ръководи и осъществява вътрешната и външната политика на страната (чл. 105, ал. 1 КРБ), осъществява общото ръководство на държавната администрация и на въоръжените сили (чл. 105, ал. 2 КРБ) и ръководи изпълнението на държавния бюджет (чл. 106, предл. първо КРБ). Като висш орган на изпълнителната власт, Министерският съвет несъмнено носи отговорност за функционирането на администрацията на изпълнителната власт и това обосновава неговите ръководни и контролни функции спрямо нейната дейност. Компетентността за ръководство като „направляване, насочване дейността на подчинените органи“¹⁰ имплицитно съдържа и правомощия за осъществяване на контрол. Конституционната норма на чл. 105, ал. 2 конкретизира, че МС осъществява „общо“¹¹ ръководство, което указва, че „опе-

⁶ В Решение № 7221 от 30.12.1999 г. по адм. д. № 4463/1999 г., 5 чл. с-в на ВАС в тази посока е посочено, че Министерският съвет упражнява конституционните си правомощия с помощта на свои органи, които той ръководи и контролира

⁷ Друмева, Е., цит. съч., с. 461

⁸ Пенова, Пл., Министерският съвет в българския парламентарен модел, С., Балтика-2002, 2023 г., с. 206 (Penova, Pl., Ministerskiyat savet v balgarskia parlamentaren model, S., Baltika-2002, 2023 g., s. 206)

⁹ В този смисъл и в РКС № 13 от 26 юли 2024 г. по к. д. № 1 от 2024 г. е посочено, че „членовете на Министерския съвет освен членове на колективното тяло по правило (чл. 108, ал. 3 от Конституцията) са и централни еднолични държавни органи и като такива са ръководители на съответните министерства, в които провеждат „държавната политика, нейните приоритети, стратегии, програми, цели и задачи“ (Решение № 9 от 2016 г. по к.д. № 8/2016 г.)“

¹⁰ Стайнов, П., Ангелов, А., Административно право. Обща част. С., Наука и изкуство, 1957 г., с. 10 (Staynov P., Angelov A., Administrativno pravo. Obshta chast. S., Nauka i izkustvo, 1957 g., s. 10)

¹¹ „Общ“ – Който принадлежи на две или повече лица; който засяга въпрос, тема и пр. без задълбочаване и конкретни подробности. Български тълковен речник, четв. доп. и прер. изд., С.: Наука и изкуство, 2008 г., с. 555.

ративното и детайлното ръководство се предоставят на други органи¹². Общото ръководство и контрол следва да се разбират като компетентност, обхващаща правомощията, които изрично не са отнесени към компетентността на други органи¹³. Така определената функция на МС насочва към контрол без стриктна регулация за конкретна проява или за формално упражняване и безконтролно въздействие с пряк ефект върху административните актове.

Конкретно контролно правомощие на Министерския съвет е установено в чл. 107 на Конституцията. Съгласно правната норма, Министерският съвет отменя незаконосъобразните или неправилните актове на министрите. Основание за това правно положение е „административната зависимост“, в която се намира един министър като член на колективния орган Министерски съвет¹⁴. Очертаната правосубектност на МС, включващата възможността за осъществяване на ръководство и контрол спрямо министрите, установява пряка йерархическа връзка между тях. Нейната същност и предназначение предопределят характерните особености на предвидената проява на административен контрол. В административноправната теория е установено, че административният контрол е елемент от съдържанието на административната дейност, развиващо се като организация, ръководство и контрол¹⁵. Съществуването на административния контрол се обяснява с „интереса“ на държавните органи да „притежават сигурно и ефикасно средство“ за налагане на законност в работата на долустоящите органи¹⁶.

Конституционно гарантираното контролно правомощие на Министерския съвет се отличава със своя широк предметен обхват, неформален процесуален характер и предназначение. Контролната преценка и въздействие обхващат както законосъобразността, така и целесъобразността (правилността) на актовете на министрите. Разпоредбата на чл. 107 КРБ не предвижда и не насочва към процесуални правила за неговото осъществяване. Разглежданото контролно правомощие е възпроизведено в нормата на чл. 20, ал. 6 ЗАдм, където също не са посочени условия и ред за неговото упражняване в рамките на формално административно производство.

Както бе отбелязано, контролната проява има широк предмет, очертан в нормативната уредба чрез общото понятие „актове“ на министрите. Актовете на органите на изпълнителната власт са актове на държавно управление, които се определят с термина „адми-

¹² Вж.: Пенова, П., цит. съч., с. 350

¹³ В този смисъл е изведена компетентността на Министерския съвет по чл. 105, ал. 2 КРБ за общо ръководство на държавната администрация в РКС № 23/1998 г. по к. д. № 14/1998 г.

¹⁴ Друмева, Е., Конституционно право, пето доп. и прер. изд., С., Сиела, 2018 г., с. 483 (Drumeva, E., Konstitutsionno pravo, peto dop. i prer. izd., S., Siela, 2018 g., s. 483)

¹⁵ Вж. Стайнов, П., Ангелов, А., Административно право. Обща част, С., Наука и изкуство, 1957 г., с. 10; Дерменджиев, И., Административният акт, С., УИ „Св. Климент Охридски“, факс. изд., 2017 г., с. 130; Дерменджиев, И., Костов, Д., Хрусанов, Д., Административно право на Република България, Обща част, пето прер. и доп. изд., С., Сиби, 2012 г., с. 259 (Staynov, P., Angelov, A., Administrativno pravo. Obshta chast, S., Nauka i izkustvo, 1957 g., s. 10; Dermendzhiev, I., Administrativniyat akt, S., UI „Sv. Kliment Ohridski“, faks. izd., 2017 g., s. 130; Dermendzhiev, I., Kostov, D., Hrusanov, D., Administrativno pravo na Republika Bulgaria, Obshta chast, peto prer. i dop. izd., S., Sibi, 2012 g., s. 259).

¹⁶ Стайнов, П., Административно правосъдие, С., Българска академия на науките, 1993 г., с. 11 (Staynov, P., Administrativno pravosadie, S.: Balgarska akademia na naukite, 1993 g., s.11)

нистративен акт”¹⁷. Това е юридически акт, „израз на изпълнителната дейност на държавата”¹⁸, който пряко предизвиква предвидените в административните норми правни отношения. В законодателството и в правната теория са разграничени различни видове административни актове като с голямо практическо значение е отличаването им според тяхното правно съдържание и правен ефект на нормативни, общи и индивидуални¹⁹. Министрите приемат въз основа и в изпълнение на законите различни по съдържание и насоченост нормативни и ненормативни актове, уредени в чл. 114 и чл. 115 от Конституцията. В тази посока, с оглед видовата класификация на актовете, конституционният законодател не е ограничил правомощието на МС по чл. 107 КРБ.

Разгледаните по-горе организационно – функционални връзки между МС като колегиален орган и министрите като негови съставни органи, обаче насочват към друг аспект за определяне на актовете, които могат да бъдат предмет на контролното правомощие. Както бе посочено, министрите имат самостоятелни управленски функции и правомощия в даден отрасъл, чрез които те трябва да провеждат именно държавната политика, определена от висшия орган на изпълнителната власт, в чийто състав те са и членове. В тази връзка случаи, при които управленско решение на министър противоречи на определената държавна политика или на законово определените му функции, обосновават предвиденото от конституционния законодател правомощие на МС за отмяна на техни актове²⁰. Функциите на органите на изпълнителната власт „имат двустранна насоченост – едната е към обществото, другата е за осигуряване на вътрешната координираност в целия държавен апарат”²¹. Функциите се явяват най-зависими от обществения интерес, защото той трябва да бъде задоволяван от държавните органи. Осигуряването на съгласуваност в работата на министрите за постигане целите на държавната политика, на публичния интерес и на принципа на единството в действията на правителството извеждат необходимост от предвиденото в чл. 107 КРБ правомощие на колективния орган Министерски съвет спрямо неговите съставни органи.

Това правомощие не е предвидено като способ за разрешаване на правен спор и за защита на конкретни субективни права, което се потвърждава от законово определения обхват на оспорването по административен ред, от който актовете на министрите изрично са изключени (чл. 82, ал. 1, т. 2 АПК).

Изложеното очертава рамка на предмета на контролното правомощие по чл. 107 КРБ – това са актовете, които са издадени от министрите в изпълнение на законовоопределените им функции по осъществяване на държавното управление, които засягат публичния интерес.

¹⁷ Вж. Стайнов П., Ангелов А., цит. съч., с. 201; Дерменджиев И., цит. съч., с. 11; Дерменджиев И., Костов Д., Хрусанов Д., цит. съч., с. 144

¹⁸ Лазаров К., Тодоров И., Административно право. Обща част. С., Сиела, 2024 г., с. 107 (Lazarov K., Todorov I., *Administrativno pravo. Obshta chast*. S.: Siela, 2024 g., s. 107)

¹⁹ Вж. повече: Дерменджиев И., Костов Д., Хрусанов Д., цит. съч., с. 150 и сл.

²⁰ Както е посочено и в РКС № 8 от 28.06.2016 г. по к. д. № 9/2015 г., Министерският съвет ръководи и осъществява държавното управление на основата и в изпълнение на общите правила, установени от законодателя.

²¹ Сивков Ц., Функции, компетентност и актове на органите на държавно управление и съотношението между тях. В: Съвременен право, № 3/2001 г., с. 55 (Sivkov Ts., *Funktsii, kompetentnost i aktove na organite na darzhavno upravlenie i saotnoshenieto mezhdu tyah*. V: *Savremenno pravo*, № 3/2001 g., s. 55)

В тази посока може да бъде споделено изразеното разбиране в мотивите на Решение № 7221 от 30.12.1999 г. по адм. д. № 4463/1999 г., 5 чл. с-в на ВАС, че съгласно разпоредбата на чл. 107 КРБ в правомощията на МС е той по свой почин да отмени „онези актове на държавните институции, имащи функции във връзка с осъществяването на изпълнителната власт, когато счете, че същите са в противоречие със задълженията му за цялостното управление на страната“.

В разпоредбата на чл. 107 КРБ конституционният законодател изрично отличава актовете, предмет на контролното правомощие само с оглед тяхното авторство – това са актове на министрите. В тази връзка обаче нормативноочертаният предмет следва да се приема като още по-широк съобразно Решение № 5 от 7 юли 1994 г. по к. д. № 3/1994 г. на Конституционния съд, постановено по искане за тълкуване на конституционни норми, определящи правомощията на МС и изясняване на тяхната приложимост спрямо ръководителите на централните ведомства без ранг на министерства и издаваните от тях актове²². С решението Конституционният съд е установил, че правомощието на Министерския съвет по чл. 107 от Конституцията се отнася и за актовете на ръководителите на централни ведомства без ранг на министерства. Съдът е приел това за „несъмнено“ по аргумент за посилното основание. В мотивите на решението е изтъкнато, че „щом като правомощието на Министерския съвет по този текст се отнася до актовете на министрите, които оглавяват създадени от Народното събрание министерства и заемат този пост въз основа на негово решение, естествено е, че същото разрешение трябва да важи и за актовете на ръководители на такива административни органи, които са създадени от Министерския съвет“. Както бе посочено, МС като висш колегиален орган упражнява конституционните си функции и правомощия с помощта на административни органи, които той следва да ръководи и да контролира.

На следващо място, контролното правомощие по чл. 107 КРБ се характеризира и с неговия обхват. Конституционната разпоредба овластява Министерския съвет да отменя както незаконосъобразни, така и нецелесъобразни актове. Така определеният обхват на контролната преценка и въздействие създава необходимата основа за висока степен на ефективност на контролното правомощие на МС.

Правното съдържание на понятията „законосъобразност“ и „целесъобразност“ е изследвано в административноправната теория. Проверката за законосъобразност обхваща спазването на всички пет елемента от законовия статут на акта: наличието на компетентност на издателя; спазване на установената форма; спазване на административнопроизводствените правила; съответствие с материалноправни разпоредби и съответствие с целта на закона. Само кумулативната даденост на тези пет условия обуславя законосъоб-

²² РКС № 8 от 1 септември 2005 г. по к. д. № 7 от 2005 г.: Ноторно е, че между двата акта – тълкувания (съответната разпоредба, част от такава или комплекс от няколко разпоредби на Конституцията) и тълкуващия (съответното решение на КС), съществува определено отношение и взаимовръзка. Единият от тях е първичен и в този смисъл предпоставка за издаване на другия, тълкуващия акт, който винаги е вторичен. След издаването му обаче той образува с първичния акт единство, като, образно казано, тълкуващият акт се слива с тълкувания. Първичният акт не може повече да се прилага по начин, който се различава от постановеното във връзка с него решение на Конституционния съд.

разността на акта²³. Предвид очертаната по-горе характеристика на актовете, отличаваща ги като съществен предмет на правомощието по чл. 107 КРБ, като че ли с особено значение се явява изискването за съответствие на акта с целта на закона. Овластяването на един орган с правомощия по държавно управление изисква те да бъдат упражнявани за постигане само на законовите цели. Целта на закона изразява в концентриран вид общата насоченост на поведението на административните органи и на търсения резултат при неговото изпълнение²⁴.

Легална дефиниция на понятието „нецелесъобразност“ се съдържа в § 1, т. 3 АПК. По смисъла на кодекса, „нецелесъобразен“ е административен акт, издаден при неправилно упражняване на оперативна самостоятелност. Целесъобразността е качествена характеристика на издадения административен акт, проява и резултат на упражнена оперативна самостоятелност при спазване на регулиращите я правила, критерии и условия²⁵. Определящи за целесъобразността на акта са признаци като навременност, ефикасност, социална оправданост и икономичност с оглед държавния и обществения интерес. Такъв по-широк обхват на проверка и контролно въздействие е характерна особеност на уреденото в АПК производство по административно оспорване на административните актове. За разлика от оспорването по съдебен ред, по административен ред – пред непосредствено по-горестоящия административен орган, може да се оспори както законосъобразността, така и целесъобразността на административния акт.

Друг специфичен белег на контролното правомощие по чл. 107 КРБ е неговият неформален процесуален характер. Осъществяването на това властническо правомощие на Министерския съвет не е ограничено от условия и ред за развитие на формално административно производство. Контролната проява не е уредена като производство с правила за неговото начало, ход и приключване. Иницирането е предоставено на преценката на Министерския съвет²⁶. Той е овластен да извърши отмяна на акт по свой почин²⁷. Упражняването на правомощието не е предпоставено от условия и срок за произнасяне. То е специфично правно средство за административен контрол, за което законодателят не е предвидил стриктна процесуална регулация като система от последователно развиващи се правила. С определящо значение за този характер на контролната проява е нейното предназначение като способ за бързо и ефективно налагане на съгласуваност и законност в работата на министрите за постигане на предварително определените цели на държавната политика, обусловени от публичния интерес.

Съществена особеност на разглежданото правомощие на Министерския съвет е неговото предназначение. То намира отражение в други белези на правната му характеристика. Контролното правомощие по чл. 107 КРБ е обусловено от организационно – функционалните връзки между МС като висш и колегиален орган и министрите като негови съставни

²³ Вж. Дерменджиев И., Костов Д., Хрусанов Д., цит. съч., с. 175

²⁴ Вж. повече: Чернева Г., Оспорване на административни актове по административен ред по АПК. С., Сиела, 2025 г., с.239 (Cherneva G., Oспорване на administrativni aktove po administrativen red po APK. S., Siela, 2025 g., s. 239)

²⁵ Вж. повече: Чернева Г., цит. съч., с. 243

²⁶ Разпоредбата на чл. 20, ал. 6 ЗАдм е била предмет на искане за обявяване за противоконституционност, което е уважено от КС в частта относно думите „по предложение на министър-председателя“.

²⁷ РКС № 5 от 7 юли 1994 г. по к. д. № 3/1994 г.

органи за координирано осъществяване на основните задачи и постигане целите на правителствената политика. Това са получените подкрепа от Народното събрание и заложените в законите общественозначими цели. Дейността на органите на изпълнителната власт е подзаконова и трябва да бъде осъществявана „въз основа и в рамките на закона и в преследване целта на закона“²⁸. В конституционноправната теория е посочено, че „провеждането на последователна и непротиворечива управленска политика по необходимост изисква от многобройния административен апарат синхронизиране на неговите действия и контрол за постигането на предварително определените цели“²⁹. Разглежданата контролна проява на МС произтича от присъщите на организацията на органите от системата на изпълнителната власт принципи на йерархичност, единство и колегиалност. В характеристиката на контролното правомощие по чл. 107 КРБ се откроява предназначението му като средство за осигуряване на законност и правилност в дейността на министрите при провеждане на общата държавна политика, обусловена от публичния интерес. То е специфичен израз на административен контрол, който МС като висш, колегиален орган с обща компетентност осъществява относно актовете на министрите като негови членове със специална компетентност. Поради това то не е уредено като процесуален способ за реализиране на правото на защита на засегнати лица от неправомерни актове на министрите и като производство за разрешаване на правен спор³⁰.

Правомощието по чл. 107 КРБ ясно трябва да се отличава от уредената в АПК правна възможност за оспорване на административни актове по административен ред³¹. Производството по АПК е процесуален способ за реализиране на правото на защита от незаконосъобразен или нецелесъобразен административен акт, проявна форма на прогласеното в чл. 56 от Конституцията право на защита. В материално-функционален смисъл то също е дейност, израз на административен контрол, но в процесуален смисъл то е самостоятелно административно производство като нормативно установени действия, насочени към разрешаването на административноправен спор от по-горестоящ административен орган и за защита на конкретни субективни права. Както бе посочено, актовете на министрите и ръководителите на други ведомства и органи, непосредствено подчинени на Министерския съвет, изрично са изключени от обхвата на уреденото в АПК производство по оспорване на административни актове по административен ред (чл. 82, ал. 1, т. 2 АПК). За лицата, засегнати от актове, издадени от министри, е осигурен друг процесуален способ за правна защита – оспорването на тяхната законосъобразност пред съд (чл. 132 АПК). Актовете на Министерския съвет и на министрите подлежат на пряк съдебен контрол относно тяхната законност. Съобразно чл. 125, ал. 2 КРБ, Върховният административен съд (ВАС) се произнася по спорове за законността на актовете на Министерския съвет и на министрите. Пра-

²⁸ Дерменджиев, И., Костов, Д., Хрусанов, Д., цит. съч., с. 16

²⁹ Киров, Пл., Конституиране на представителното управление в България. С., Сиела, 2015 г., с. 481 (Kirov, Pl., Konstituiriene na predstavitelnoto upravlenie v Bulgaria. S., Siela, 2015 g., s. 481)

³⁰ В Решение № 3465 от 12.04.2022 г. по адм. д. № 11502/2021 Г., 5 чл. с-в на ВАС е посочено, че в разпоредбата на чл. 107 КРБ не е уредена правораздавателна компетентност на Министерски съвет.

³¹ В тази посока и Решение № 10402 от 13.12.2004 г. по адм. д. № 3631/2004 г., V отд. на ВАС, постановено при действието на отм. Закон за административното производство.

вилата за определяне на родовата подсъдност отразяват особеностите в характера и обхвата на актовете на министрите и е определено, че на ВАС са подсъдни онези актове на Министерския съвет, министър-председателя, заместник министър-председателите и министрите, издадени именно при упражняване на конституционните им правомощия по ръководство и осъществяване на държавното управление³².

Гореизложеното установява висока обществена значимост на предвиденото в чл. 107 КРБ контролно правомощие на Министерския съвет за осигуряване на законност и съгласуваност при провеждане на държавното управление. Основание за съществуващата пряка контролна зависимост са специфичните отношения между МС като висш колегиален орган с обща компетентност и министрите, които са йерархично и функционално подчинени нему органи със специална компетентност. То се отличава със своето предназначение, предметен обхват, неформален процесуален характер и съществен ефект върху съдържанието на правните последици.

³² Вж. също: РКС № 8 от 23 април 2018 г. по конституционно дело № 13 от 2017 г.